

Binnen de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben enkele fracties de behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (V.P.G. Karremans) over de brief van 6 maart 2025 inzake de Gordelroosvaccinatie: (financiële) scenario's (Kamerstuk 32 793, nr. 812).

De voorzitter van de commissie,
Mohandis

Adjunct-griffier van de commissie,
Van der Graaf

Inhoudsopgave

- I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de NSC-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie**
- II. Reactie van de Staatssecretaris**

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de (financiële) scenario's omtrent de invoering van de gordelroosvaccinatie. Genoemde leden zijn op de hoogte van het gezondheidsraadadvies om het gordelroosvaccin in te voeren, echter ontbreekt vooralsnog een bekostigingsstrategie.

De Voorjaarsnota 2025 is het moment voor een politiek besluit. De leden zien uit naar de plannen van het kabinet.

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief Gordelroosvaccinatie: (financiële) scenario's. Zij hebben hier nog enkele vragen en opmerkingen over.

Gordelroos is een hele vervelende en pijnlijke huidaandoening. In sommige gevallen kan het tot zeer ernstige gevolgen leiden. De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie zijn dan ook voorstander van het opnemen van het vaccin in het rijksvaccinatieprogramma (RVP). De Staatssecretaris schetst drie financiële scenario's met verschillende gefaseerde invoeringen van het vaccin. Echter blijft het daarbij. Welk van de drie scenario's heeft de voorkeur van de Staatssecretaris? Ziet de Staatssecretaris hier budgettaire ruimte voor?

Voor de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie is het van essentieel belang dat iedereen in Nederland toegang heeft tot dezelfde goede kwalitatieve gezondheidszorg. Inkomenssolidariteit en risicosolidariteit zijn de fundamenten van een rechtvaardig zorgsysteem. Op dit moment is prijs van het vaccin is hoog en tegen eigen betaling (rond de € 500 euro voor twee vaccinaties), wat betekent dat het vaccin niet voor grote groepen in samenleving buiten bereik is. Dit vergroot de gezondheidsverschillen tussen arm en rijk. Hoe kijkt de Staatssecretaris tegen de hoge prijs van het vaccin en wat dit betekent voor de gezondheidsverschillen tussen arm en rijk? Deelt de Staatssecretaris de mening van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie dat het onrechtvaardig is dat je inkomen bepalend is of je het gordelroosvaccin kan halen? En dat de kans op gordelroos daarmee inkomensafhankelijk is? Hoe kijkt de Staatssecretaris hierna in het licht van inclusieve zorg?

Daarnaast kan de prijs van het vaccin verschillen per regio in Nederland. Deelt de Staatssecretaris de mening van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie dat je woonplaats niet bepalend zou moeten zijn voor hoeveel het gordelroosvaccin kost? Wat verklaart het verschil in prijs per regio? Heeft de Staatssecretaris mogelijkheden om dit gelijk te trekken?

Een niet verkend scenario is een gratis gordelroosvaccin voor de meest kwetsbaren in de samenleving. Bijvoorbeeld een gratis gordelroosvaccin voor mensen boven een bepaald percentage van het bestaansminimum. Hoe kijkt de Staatssecretaris hier tegenaan? Kan de Staatssecretaris scenario's in kaart brengen met een gratis gordelroosvaccin voor inkomensgroepen met verschillende percentages boven het bestaansminimum wordt genomen?

Recent is uit wetenschappelijk onderzoek naar voren gekomen dat het gordelroosvaccin de kans op dementie kan verkleinen.¹ Hoe kijkt de Staatssecretaris tegen dit nieuws aan? Als dit een doorbraak is zoals het lijkt, vindt de Staatssecretaris dan dat dit een nieuw advies van de gezondheidsraad rechtvaardigt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief over de financiële scenario's met betrekking tot de gordelroosvaccinatie en de door de leden gevraagde reactie op nog onbeantwoorde adviezen van de Gezondheid. De leden van de VVD-fractie lezen dat voor preventieve interventies zoals vaccinatie veelal een bedrag van € 20.000,- per QALY als drempelwaarde gehanteerd wordt. Of een eventuele gordelroosvaccinatiecampagne onder deze drempelwaarde blijft, is niet met zekerheid aan te geven. Kan de Staatssecretaris aangeven hoe groot de kans is dat de campagne onder deze drempelwaarde blijft? Van welke factoren, naast de kostprijs voor het vaccin, is dit afhankelijk? Wanneer verwacht de Staatssecretaris hier meer informatie over te kunnen verschaffen?

De leden hebben kennisgenomen van de verschillende scenario's. Kan de Staatssecretaris toelichten wat de gevolgen zijn van scenario 3 voor de gezondheidssituatie in de bevolking van zestig jaar en ouder ten opzichte van de situatie van nu, waarin helemaal geen vaccinatiecampagne plaatsheeft maar sommigen zich wel laten vaccineren?

Tot slot lezen de leden van de VVD-fractie de opmerkingen van de Staatssecretaris over de ontwikkeling van een investeringsmodel voor preventie. Hierbij licht hij de kosten en baten van preventie en gezondheidsmaatregelen binnen en buiten het zorgdomein toe. De eerdergenoemde leden vinden dit een positieve koers. Kan de Staatssecretaris toelichten hoe hij een dergelijke koers kan realiseren, ook als kosten gerelateerd aan restverschijnselen van andere aandoeningen niet beschikbaar zijn? Hoe kan hij zonder volledig inzicht een voorstel doen? De leden van de VVD-fractie zijn tevens benieuwd wat de voortgang is van het investeringsmodel voor preventie.

Tot slot vragen de leden van de VVD-fractie naar de uitvoering van de aangenomen motie van het lid Tielen over een voorstel om het budget voor nieuwe vaccins beter te laten aansluiten op positieve Gezondheidsraadsadviezen.² Kan de Staatssecretaris de stand van zaken geven van de uitvoering van deze motie?

¹ A natural experiment on the effect of herpes zoster vaccination on dementia | Nature

² Kamerstukken II 2023/24, 36 410 XVI, nr. 49.

Vragen en opmerkingen van de leden van de NSC-fractie

De leden van de NSC-fractie hebben kennisgenomen van de brief «Gordelroosvaccinatie: (financiële) scenario's. Dit vaccin kan de levenskwaliteit verbeteren en de druk op de zorg verlichten. Deze leden hebben nog enkele vragen.

De leden van de NSC-fractie constateren dat de gevolgen van gordelroos zeer ingrijpend zijn op de levenskwaliteit van mensen. Daarnaast zien deze leden dat er een flinke toename is van mensen die het gordelroosvaccin halen bij GGD'en, maar merken op dat vooral mensen met een hoger inkomen in staat zijn om het vaccin te betalen. Hoe beoordeelt de Staatssecretaris het risico dat de huidige situatie, waarin het gordelroosvaccin niet wordt vergoed, bijdraagt aan grotere gezondheidsongelijkheid? Hoe schat de Staatssecretaris de impact van het niet vergoeden van het gordelroosvaccin in op de zorgbehoefte, met name in het licht van de vergrijzing van de bevolking en de verwachte toename van het aantal 60-plussers, die de grootste patiëntengroep voor gordelroos vormen, in de komende jaren? Ziet de Staatssecretaris andere mogelijkheden om de toegankelijkheid van dit vaccin voor lagere inkomensgroepen te vergroten?

De leden van de NSC-fractie hebben het recente nieuws gelezen dat het gordelroosvaccin mogelijk ook kan helpen om dementie te voorkomen. Wat is de reflectie van de Staatssecretaris op dit bericht? In welke mate neemt de Staatssecretaris dit bericht mee in het toegankelijk maken van het gordelroosvaccin? Is dit verband al in voldoende mate aangetoond om het mee te laten wegen bij een keuze over de vergoeding van het gordelroosvaccin?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de financiële scenario's over gordelroosvaccinatie. Deze leden hebben nog enkele vragen.

De leden van de D66-fractie lezen in de brief van de Staatssecretaris dat bij de uitwerking van deze financiële scenario's er uitsluitend is gekeken naar kostenbesparingen door de vaccinatie direct aan gordelroos gerelateerde zorgkosten. Uit een rapport van onderzoeksbureau SiRM «De baten van vaccineren» (2023)³ blijkt dat de maatschappelijke baten en besparingen hoger liggen dan de door Staatssecretaris geschetste jaarlijkse € 11 miljoen. Kan de staatsecretaris in zijn beantwoording op dit rapport reflecteren en de financiële scenario's met deze informatie tegen het licht houden, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie vragen welke stappen de Staatssecretaris heeft ondernomen ten aanzien van het bevorderen van de kosteneffectiviteit van de vaccinaties. Kan de Staatssecretaris aangeven of er wordt onderhandeld over de prijs van de vaccinaties en wat is de stand van zaken hierin, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie vrezen dat hoe langer er wordt gewacht met besluitvorming, hoe hoger de drempel uiteindelijk wordt om te starten met een vaccinatiecampagne tegen gordelroos. Erkent de Staatssecretaris dit risico en welke stappen moeten worden ondernomen om spoedig tot een besluit te komen, zo vragen deze leden. Tevens vragen deze leden of de Staatssecretaris kan aangeven hoe Nederland het in vergelijking met

³ Baten-van-vaccineren.pdf

andere Europese landen doet o.a. met betrekking tot tijdsduur in besluitvorming in vaccinatiebeleid.

Ten slotte vragen de leden van de D66-fractie of en zo ja op welke wijze zestigers nu al worden geïnformeerd over de risico's van het gordelroosvirus. Welke mogelijkheden zijn er om het vaccin zelf aan te schaffen? Zo ja, hoeveel zestigers maken hier jaarlijks gebruik van en hoeveel zestigers hebben hier in totaal al gebruik van gemaakt en hoeven zodoende niet te worden meegenomen in een vaccinatie campagne, zo vragen deze leden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben kennisgenomen van Gordelroosvaccinatie: (financiële) scenario's. De leden hebben de volgende vragen aan de Staatssecretaris.

De leden zien dat er uitgebreid wordt ingegaan op de verschillende scenario's voor een vaccinatieprogramma tegen gordelroos, evenals de daaruit voortvloeiende kosten en baten. De leden van de BBB-fractie zijn benieuwd of er sinds de toezegging van de Staatssecretaris, waar deze Kamerbrief een resultaat van is, gesprekken zijn gevoerd met veldpartijen, waaronder de fabrikant en mogelijke uitvoerders. In recente berichtgeving⁴ hebben de leden van de fractie gelezen dat de fabrikant van het gordelroosvaccin openstaat voor een gesprek over oplossingen om de budget impact te verlagen.

- Heeft de Staatssecretaris sinds de toezegging op 21 november jl. tot de publicatie van de Kamerbrief op 6 maart jl. opdracht gegeven tot gesprekken met de fabrikant en uitvoeringsorganisaties om kostenverlaging binnen het vaccinatieprogramma te onderzoeken?
- Zo ja, hebben deze gesprekken tot aanknopingspunten geleid? Zo nee, waarom niet? Het is namelijk belangrijk om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen of het geschetste beeld nog steeds actueel is.
- Welke andere organisaties zijn betrokken bij het opstellen en toetsen van de financiële scenario's voor de gordelroosvaccinatie?
- Worden zorgprofessionals, zoals huisartsen en apothekers, betrokken bij het vaststellen van de werkelijke uitvoeringskosten van het vaccinatieprogramma?
- Aangezien de prijs van het vaccin een belangrijke factor is in de uiteindelijke kostenramingen, hoe wordt gewaarborgd dat de prijs niet onterecht wordt opgevoerd?

De leden hebben de verschillende scenario's bekeken, van het volledig overnemen van het advies van de Gezondheidsraad tot het aanbieden van vaccinatie alleen aan 60-jarigen, zonder een inhaalcampagne voor oudere doelgroepen.

- Welke criteria worden gehanteerd om te bepalen welk van de gepresenteerde scenario's (1, 2 of 3) uiteindelijk het meest geschikt is, zowel financieel als qua gezondheidswinst?
- Is er voldoende flexibiliteit in de scenario's om toekomstige aanpassingen door te voeren, mocht blijken dat een scenario niet het beoogde effect heeft of de kosten te hoog oplopen?

Verder is het bekend dat gordelroos jaarlijks 94.000 mensen in Nederland treft. Sinds het positieve advies van de Gezondheidsraad in 2019 over vaccinatie van oudere volwassenen, heeft VWS geschat dat ruim 490.000 mensen de huisarts hebben bezocht vanwege gordelroos. Onderzoek toont aan dat de maatschappelijke baten en gezondheidswinst van een gordelroosvaccinatieprogramma groter zijn dan de kosten. Voor elke euro

⁴ AD, 5 februari 2025

die hierin wordt geïnvesteerd, wordt een opbrengst van € 1,30 tot € 1,80 verwacht, gebaseerd op conservatieve aannames, wat in werkelijkheid nog hoger kan uitvallen.⁵ Naast gezondheidswinst zou een gordelroosvaccinatieprogramma ook besparingen opleveren, zoals lagere zorgkosten, minder zorgpersoneel (minder FTE's), minder arbeidsverzuim (wat economische voordelen oplevert) en minder verzuim onder mantelzorgers en vrijwilligers.

- Gezien deze duidelijke voordelen op het gebied van maatschappelijke baten, gezondheidswinst en besparingen: overweegt de Staatssecretaris om de gordelroosvaccinatie op te nemen in het zorgaanbod?
- Wat zijn de maatschappelijke baten van de gordelroosvaccinatie, en zijn deze goed meegenomen in het proces? Zo niet, kan de Staatssecretaris toezeggen de maatschappelijke baten alsnog mee te nemen? Zo ja, wat is het proces als deze baten hoger worden ingeschat dan de kosten?
- In hoeverre zal de invoering van de gordelroosvaccinatie meegenomen worden in de voorjaarsnota?
- Kan de Staatssecretaris reflecteren op de verhouding tussen de lage uitgaven aan vaccinaties en de hoge kosten van geneesmiddelen?
- Hoe kijkt de Staatssecretaris aan tegen de constatering van Anupam Jena, hoogleraar aan Harvard, dat het vaccin een goedkoop middel zou kunnen zijn dat veel breder kan worden ingezet dan waar het eigenlijk voor bedoeld was?⁶

Daarnaast hebben de leden gelezen dat het standpunt⁷ van GGD GHOR Nederland met betrekking tot gordelroosvaccinatie ook positief is. Zo lezen de leden dat GGD GHOR Nederland ervoor staat dat GGD'en uitvoering geven aan een gordelroos vaccinatieprogramma mits dit kosteneffectief is en hier budgettaire ruimte voor is.

- Hoe kijkt de Staatssecretaris tegen dit advies aan?
- En klopt het inderdaad dat de GGD'en er klaar voor zijn om dit uit te voeren, als er een programma komt? En zo ja, kan de Staatssecretaris toezeggen dat dit programma er komt?

Tot slot wordt in de Kamerbrief aangegeven dat voor de invoering van een vaccinatieprogramma tegen gordelroos de nodige voorbereidingen noodzakelijk zijn, waar tijd voor nodig is. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is het vinden van een geschikte uitvoerder. De leden van de BBB-fractie merken op dat het Gezondheidsraadadvies dateert uit 2019, en er bijna zes jaar de tijd is geweest om de nodige voorbereidingen te treffen. De leden van deze fractie hopen ten eerste dat er nu vaart wordt gemaakt met opvolging van het Gezondheidsraadadvies, en dat er niet nog meer tijd verloren gaat. Hoe eerder de eerste programmatisch aangeboden prik gezet wordt, hoe beter.

- Kan de Staatssecretaris toezeggen om bij deze Voorjaarsnota een principebesluit te nemen om zo snel mogelijk -het liefst nog in de eerste helft van 2026- te starten met de uitwerking en implementatie van een gordelroosvaccinatieprogramma voor oudere volwassenen, desnoods met aanvankelijk een select leeftijdscohort?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris en hebben hierover nog enkele vragen.

⁵ Maatschappelijke kosten en baten van twee vaccins | SiRM

⁶ Onderzoekers: gordelroosvaccinatie verlaagt mogelijk kans op dementie

⁷ Standpunt-gordelroosvaccinatie-1.pdf

De leden van de CDA-fractie constateren dat de vraag of een vaccinatie kosteneffectief is afhangt van de gehanteerde drempelwaarde van preventieve interventies zoals vaccinatie. Deze leden vragen hoe het staat met de uitwerking van het investeringsmodel voor preventie waar het kabinet aan werkt.

De leden van de CDA-fractie constateren dat de Staatssecretaris verschillende (financiële) scenario's presenteert voor de invoering van een gordelroosvaccinatie. Deze leden vragen of de Staatssecretaris zelf een voorkeur heeft. Deze leden vragen of de Staatssecretaris zo snel mogelijk een update wil geven over de besluitvorming in het kabinet hierover.

De leden van de CDA-fractie lezen dat de maximale besparing op de zorgkosten worden geschat op zo'n € 11 miljoen per jaar. Deze leden vragen hoe dit bedrag is opgebouwd, en welke onderdelen en baten (zowel medisch als maatschappelijk) hierin wel en niet zijn meegenomen. De leden van de CDA-fractie vragen of de Staatssecretaris in dit licht wil reageren op het bericht dat uit nieuw Amerikaans onderzoek blijkt dat vaccinatie ouderen niet alleen beschermt tegen gordelroos, maar mogelijk ook tegen dementie.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de scenario's voor de opname van het Gordelroosvaccin in het Rijksvaccinatieprogramma. Zij hebben hier nog enkele vragen en opmerkingen over.

De leden van de SP-fractie merken op dat de gezondheidsvoordelen van Gordelroosvaccinatie al geruime tijd duidelijk zijn. Toch stuurt de Staatssecretaris nu enkel scenario's naar de Kamer, zonder een besluit te nemen over opname in het Rijksvaccinatieprogramma. Wanneer is de Staatssecretaris van plan hier een knoop over door te hakken?

De leden van de SP-fractie lezen dat in de scenario's «geen rekening [is] gehouden met andere kostenbesparingen door vaccinatie anders dan direct aan gordelroos gerelateerde zorgkosten [...] omdat over de kosten gerelateerd aan restverschijnselen van gordelroos geen gegevens beschikbaar zijn». Deze kosten zijn echter wel relevant om een evenwichtig beeld te krijgen van de verhouding van kosten en baten. Kan de Staatssecretaris eventueel wel een schatting maken van de orde van grootte van deze additionele kostenbesparingen?

II. Reactie van de Staatssecretaris